

Jan van der Does

Illustratie: Floris Tilanus

De opluchting van mr. Jan Toorop

Onder de kerstboom had hij een goedkope pocket aangetroffen. Hij had onmiddellijk de indruk dat die afkomstig was van zijn vrouw. Zij hadden namelijk al jaren de leidraad: voor de kinderen onbepikt, voor elkaar onder de tien euro. Toen hij de titel had gelezen, werd het vermoeden bevestigd: *Wegen naar Liefde* van de Dalai Lama.

Zijn vrouw was al een paar jaren idolaat van de Dalai Lama, die zij steevast aanduidde met 'De Lama'. Hij vond het wel best. Door het regelmatige gemediteer en de wekelijkse bewustzijnsbijeenkomsten was zij meer in balans dan vroeger. Het enige wat op zijn zenuwen werkte was dat zij zo vreselijk met die Lama kon dwepen. Hij had weleens een vluchtige blik in een van de vele boekjes geworpen, en eerlijk gezegd vond hij de schrijver een beetje een simpele man. Niet iemand die met keihard werken een huishouding draaiende moest houden, laat staan iemand die op zondag voor dag en dauw op moest staan om de kinderen naar hockey te brengen.

Op een verloren kerstuurtje had hij wat lusteloos gebladerd in het boekje, en zijn aandacht was blijven hangen in het hoofdstuk 'Liefde is Waarheid'. Het betoog van 25 bladzijden kwam er op neer dat de liefdevolle mens transparant is, geen verhullend gedrag vertoont, staat voor wat hij doet en geen smoesjes verzint. Er is geen ruimte tussen gedrag en opvatting.

Onwillekeurig moest hij denken aan zijn eigen manier van doen, zoals hij die al jaren, min of meer automatisch, vorm had gegeven. Het kwam weleens voor dat zijn vrouw dacht dat hij op het werk was, terwijl zijn collega's dachten dat hij aan het sporten was, en zijn sportmaatjes dachten dat hij thuis was. Het moet gezegd: dat gaf een enorm gevoel van vrijheid. Maar volwassen was het natuurlijk niet.

Voor het eerst sinds jaren formuleerde hij een goed voornemen: hij zou voortaan doen wat hij zei, zeggen wat hij deed en zeggen wat hij dacht.

Het duurde niet lang voor hij zijn voornemen in de praktijk kon brengen. In de eerste week van januari had hij een zitting bij de bestuursrechter, en tot zijn schrik kwam hij tot de ontdekking dat hij in alle drukte was vergeten om tijdig, namelijk tien dagen vóór de zitting, enkele relevante bescheiden bij de rechtbank in te dienen. Die konden nu niet meer meegenomen worden bij de besluitvorming en dat was aan de cliënt niet uit te leggen. Normaal zou hij een smoesje verzinnen. Een griep, venijnig maar door zijn krachtig gestel binnen een paar dagen te overwinnen, of een gelijktijdige zitting bij een ververwijderde rechtbank. Wat dan ook, als het maar tot effect had dat de behandeling van de zaak zou worden uitgesteld.

Maar nu hij al een week in waarheid leefde, was deze ont-snappingsroute uitgesloten. Een groot en puur moment was aangebroken. In alle eenvoud deelde hij de rechter mee, dat hij buitengewoon belangrijke stukken was vergeten toe te zenden – 'Ik zeg het maar zoals het is' – en verzocht hij om aanhouding, en in alle eenvoud wees de rechter het verzoek onmiddellijk af. De zitting werd voortgezet. Het was gebeurd voor hij er erg in had.

Hij voelde zich vernederd, in jaren was hij niet zo kwaad geweest. Op de rechtbank, op zichzelf, op zijn vrouw, en in het bijzonder op die halve zool van een Lama. Dit was eens en nooit meer. Hier viel geen droog brood mee te verdienen.

En op weg naar huis bedacht hij: het mooie van een goed voornemen is de opluchting als je het vaarwel zegt.